

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

BIRŽŲ R. VABALNINKO BALIO SRUOGOS GIMNAZIJOS VEIKLOS RIZIKOS IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2024-...-... Nr. ... -
Vilnius

ĮVADAS

Vizito laikas – 2024 m. spalio 22–24 d.

Išorinio vertinimo tikslas – skatinti mokyklas tobulėti siekiant geresnės ugdymo(si) kokybės ir aukštesnių mokinių pasiekimų.

Dokumentai, kuriais buvo vadovautasi:

1. Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, atrankos kriterijais veiklos išoriniam vertinimui, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. gegužės 4 d. įsakymu Nr. V-692 „Dėl mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, atrankos kriterijų veiklos išoriniam vertinimui patvirtinimo“.

2. Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-587 „Dėl Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

3. Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2024 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. V-481 „Dėl Bendrojo ugdymo programas vykdančių mokyklų, kuriose 2024 metais bus atliekamas rizikos išorinis vertinimas, sąrašo patvirtinimo“.

4. Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus 2024 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. VK-822 „Dėl veiklos rizikos išorinio vertinimo, kuris vyks 2024 metų II pusmetį mokyklose, vykdančiose bendrojo ugdymo programas, tvarkaraščio patvirtinimo“.

5. Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus 2024 m. rugsėjo 24 d. įsakymu Nr. VK-835 „Dėl Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos veiklos kokybės rizikos išorinio vertinimo vertintojų komandos patvirtinimo“.

Informacijos šaltiniai, duomenys, iš kurių buvo darytos išvados, dokumentai, kuriais vadovautasi vertinant: 47 ugdomųjų veiklų (pamokų, klasių valandėlių, neformaliojo švietimo užsiėmimų) protokolų, Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos pirminė informacija pateikiama prieš išorinį vertinimą (toliau – MPI). 2023 ir 2024 Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų rezultatai (toliau – NMPP), pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo (toliau – PUPP) ir valstybinių brandos egzaminų (toliau – VBE) rezultatai, interneto svetainėje skelbiama informacija, Švietimo valdymo informacinėje sistemoje (toliau – ŠVIS) kaupiami duomenys ir būtinųjų stebėsenos rodiklių reikšmės, mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rezultatai, Gimnazijos vadovo 2023 metų veiklos ataskaita, 2024–2026 metų strateginis, 2023–2024 mokslo metų veiklos ir 2023–2024 ir 2024–2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programos ugdymo planai, mokyklos vadovų ir mokytojų nuomonės apie mokyklos ugdymo kokybės gerinimo nuoseklumą ir veiklos tobulinimo prioritetus statistine tyrimo ataskaita (toliau – STA). Priimant sprendimus remtasi vizito metu vykusių vertintojų susitikimų su mokyklos vadovais, pedagogais ir mokiniais surinkta informacija. Vertintojų komanda dėkoja Gimnazijos bendruomenei už geranorišką, konstruktyvų bendravimą ir bendradarbiavimą.

I. MOKYKLOS KONTEKSTAS

Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija (toliau – Gimnazija, Mokykla) – bendrojo ugdymo įstaiga vykdanči ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas. Gimnazija yra Biržų rajono pakraštyje, turi du skyrius: ikimokyklinio ugdymo skyrių ir Kratiškių daugiafunkcinį centrą (toliau – KDC). Gimnazijoje dirba direktorius, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, KDC skyriaus vedėjas, 32 mokytojai, iš jų: specialusis pedagogas 0,56 etato; du logopedai (po 0,44 ir 0,25 etato), vienas iš jų KDC; socialinis pedagogas 0,5 etato. Pagal kvalifikacines kategorijas: 3 (9,37 proc.) mokytojo, 18 (56,25 proc.) vyresniojo mokytojo ir 11 (34,38) mokytojo metodininko kvalifikacines kategorijas turintys pedagogai. Vertinimo metu stebėtos 28 pamokos vestos vyresniųjų mokytojų ir 19 – mokytojų metodininkų, kurių pamokų vidurkis įvertintas vienodai – 2,33. Gimnazijoje nėra psichologo, pagal poreikį nemokamą psichologo pagalbą teikia Biržų švietimo tarnybos psichologas. Karjeros specialistas taip pat yra ne Gimnazijos darbuotojas, kuris į įstaigą atvyksta vieną kartą per savaitę. 8 (25 proc.) mokytojai dirba kitose ugdymo įstaigose.

Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. T-198 „Dėl Biržų rajono savivaldybės tarybos 2024 m. gegužės 31 d. sprendimo Nr. T-143 „Dėl Biržų rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 2024–2045 mokslo metų mokinių skaičiaus klasės sraute ir klasių, jungtinių klasių, priešmokyklinio ugdymo bei jungtinių ugdymo grupių skaičiaus kiekviename sraute patvirtinimo“ pakeitimo“ nuspręsta 2024–2025 mokslo metais Gimnazijoje nekomplektuoti IIIg (11) klasės. Tai lėmė sumažėjusį mokinių skaičių Gimnazijoje – 2022 m. rugsėjo 1 d. ŠVIS duomenimis buvo 247 mokiniai, 2023 – 231, o 2024 – 163.

Gimnazijoje ir jos skyriuose 2024–2025 m. m. pradžioje ugdėsi 163 mokiniai ir 47 ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikai. Vertinimo metu Gimnazijoje mokėsi 161 mokinys: pagal pradinio ugdymo programą (1–4 klasės) – 61 mokinys; pagal pagrindinio ugdymo programos I dalį (5–8 klasės) – 60 mokinių; pagal pagrindinio ugdymo programos II dalį (Ig – IIg klasės) – 20 mokinių; pagal vidurinio ugdymo programą (IVg klasė) – 12 mokinių. Vertinimo metu stebėtų IVg klasės mokinių pamokų lankomumas buvo 52 procentai (vienoje pamokoje iš 7 mokinių, dalyvavo 2). KDC vertinimo metu mokėsi 8 mokiniai (rugsėjo mėnesį 2 vaikai paimti iš šeimos). 62 proc. mokinių pavežami mokykliniais autobusais, 38 proc. – gauna nemokamą maitinimą, 43 proc. mokinių skiriama socialinė parama mokinio reikmėms įsigyti, 34 proc. mokinių turi specialiųjų ugdymosi poreikių.

Vabalninko mieste veikia dvi švietimo įstaigos: Gimnazija ir Biržų technologijų ir verslo mokymo centro Vabalninko skyrius. Tarp minėtų įstaigų vyksta tikslingas bendradarbiavimas. Gimnazijos pastatas nerenovuotas, vertinimo metu neveikė biblioteka, nerenovuotas sporto aikštynas. Mokiniai gaunantys nemokamą maitinimą valgo Gimnazijos valgykloje (maistas atvežamas iš Biržų), kiti per pertrauką nesaugiai eina valgyti į Biržų technologijų ir verslo mokymo centro Vabalninko skyriaus valgyklą bei kitas maitinimo įstaigas ar perka maistą parduotuvėse (vertintojai stebėjo, kaip mokiniai bėgo miesto gatvėmis, dalis neapsirengę viršutinių rūbų, be suaugusiųjų priežiūros).

Gimnazijoje kasmet vyksta veiklos kokybės įsivertinimas, kurį inicijuoja gimnazijos direktorė. Įsivertinimą įgyvendina veiklos kokybės įsivertinimo grupė, kuri kas du metus renkama Mokytojų taryboje. Pagal MPI pateiktus duomenis: „*vykdomas teminis įsivertinimas; įsivertinimo duomenys naudojami planuojant gimnazijos veiklas... pamokose diferencijuojamos užduotys, didėja dėmesys mokinių poreikiams, taikomi nauji mokymo metodai*“. Vertinimo metu fiksuotas nepakankamas dėmesys mokinių poreikių tenkinimui, vyravo vienodos užduotys visiems mokiniams, pamokų metu dominavo mokytojo aiškinimas ir mokytojo vadovavimas mokymuisi. Mokytojai organizuojantys veiklos kokybės įsivertinimą, pokalbio metu su išorės vertintojų komanda, negalėjo įvertinti veiklos kokybės įsivertinimo naudos mokinių mokymosi pažangai. Vertintojų komanda pastebi, kad dalis Gimnazijos įsivertinimo ir veiklos rizikos išorinio vertinimo išvadų sutampa – pamokoje nenumatyti aiškūs vertinimo kriterijai, todėl mokiniai neįsivertina arba įsivertinimas paviršutiniškas ir nesudaro galimybių į(si)vertinti mokinių pasiekimus. Tai sukelia sunkumų teikiant grįžtamąjį ryšį, įsivertinant ir trukdo susiformuoti vidinei mokymosi motyvacijai. Verta pastebėti,

kad Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo išvados nepakankamai panaudojamos siekiant Gimnazijos pažangos, susitariant dėl pamokos kokybės gerinimo.

Biržų r. savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius nuolat teikė ir teikia pagalbą Gimnazijai rengiant ir suderinant veiklos ir ugdymo planus, konsultuoja įgyvendinant švietimo politikos klausimus. Gimnazija vertina ir džiaugiasi antrus metus gaunamomis lėšomis iš Biržų r. savivaldybės jaunimo, su jaunimu dirbančių organizacijų ir neformalių jaunimo grupių veiklos rėmimo programos. Taip pat iš Biržų r. savivaldybės gaunamas finansavimas sveikatos ir vasaros poilsio programoms įgyvendinti.

Deimantė Žalinkevičienė, prieš tai buvusi KDC direktorė, laikinai ėjusi Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos direktoriaus pareigas, Gimnazijai vadovauja nuo 2021 metų. Direktorės 2023 metų veiklos ataskaita įvertinta gerai. Direktorės metinės užduotys buvo susietos su atnaujintų bendrųjų programų įgyvendinimu nelyginėse klasėse, bibliotekos įrengimu naujose patalpose (neįvykdyta) bei mikroklimato gerinimu ir gerai valdomų santykių gimnazijoje. 2024 metų užduotys: „koordinuosiu mokinio asmenybės ūgties stebėsenos procesus, siekiant aukštesnių pasiekimų rezultatų; įgyvendinant ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programas, skatinsiu veiklas organizuoti netradicinėse aplinkose; stebėsiu gimnazijos bendruomenės emocinę būseną“. Vertinant numatytas užduotis, Gimnazijos vadovui rekomenduojame daugiau dėmesio skirti pamokos kokybės gerinimui. Vertintojai rekomenduoja direktorei 2025 metų veiklos ir ugdymo planuose bei metinėse užduotyse numatyti šioje ataskaitoje pateiktas rekomendacijas.

REIKŠMINGIAUSI RIZIKOS VEIKSNIAI

1. Gimnazijos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės. Gimnazijos bendruomenėje tariamasi kaip siekti nuolatinės pažangos įvairiose aktualiausiose mokyklos veiklos srityse, tačiau stebėtose pamokose nustatyta, kad nepakankamai laikomasi susitarimų, vyrauja klasikinio ugdymo paradigma.

2. Pamokos planavimas ir organizavimas. Pamokos uždavinys neatliepia visų mokinių ugdymosi poreikių. Uždavinys pasakomas, tačiau su mokiniais neaptariamas, negrįžtama prie pamokos uždavinio mokymo(si) metu, nepakankamai aptariama kaip sekėsi pasiekti pamokos uždavinį, su kokiomis kliūtėmis susidūrė, kokios veiklos padėjo pasiekti numatyto rezultato.

3. (Įsi)vertinimas ugdymui. Pamokoje nenumatyti aiškūs vertinimo kriterijai, nesudaro galimybių įvertinti mokinių pasiekimus. Tai sukelia sunkumų teikiant grįžtamąjį ryšį, įsivertinant ar apibendrinant pamoką bei nustatant tolesnius mokymosi poreikius.

II. VERTINAMŲ SRIČIŲ APRAŠYMAS

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas
1.1. Asmenybės tapsmas, 2 lygis	Asmenybės tapsmas vertinamas patenkinamai. Mokiniai neblogai žino savo gabumus ir polinkius, gebėjimas juos įsivertinti vidutiniškas. Mokiniai geba savarankiškai išsikelti mokymosi tikslus ir planuoti mokymosi procesą: • Remiantis mokyklos 2023–2024 m. veiklos kokybės įsivertinimo duomenimis, tik apie 72 proc. tėvų teigia, kad jų vaikai savarankiškai mokosi, o 82 proc. mokinių mano, kad geba kelti mokymosi tikslus. Visgi, tik 39 proc. mokytojų nurodo manantys, kad mokiniai geba planuoti laiką mokymuisi, namų darbams atlikti. To paties Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo duomenys rodo, kad ne visose pamokose mokiniams sudaromos sąlygos įsivertinti ir pažinti savo stiprybes – galimybę mokiniams pasirinkti užduočių

atlikimo būdus sudaro 87 proc. mokytojų. Nors yra mokinių, aktyviai dalyvaujančių konkursuose ir olimpiadose, šie rodikliai galėtų būti aukštesni tam, kad būtų užtikrintas visų mokinių sveikas ambicingumas ir atkaklumas (žr. 3.3 rodiklį).

- Mokiniai neblogai valdo save stresinėse situacijose, konstruktyviai sprendžia konfliktus, problemas. Remiantis Gimnazijos 2024 metų veiklos planu, mokykla vykdo patyčių prevencijos programą „Olweus“, prisidedančiu prie konstruktyvaus konfliktų sprendimo ir mokinių emocinio atsparumo ugdymo. Esant sudėtingesnėms situacijoms, mokiniai gali kreiptis pagalbos į socialinį pedagogą ar mokytoją. Remiantis pokalbiu su mokiniais, paaiškėjo, kad mokiniai mokinių tarpusavio santykius vertina gerai, nurodo, kad mokiniai vieni kitus gerai pažįsta, o tai kelia mažiau bendravimo įtampų ar konfliktų. Vizito metu mokiniai su vertintojais sveikinosi, nevelavo į pamokas, pertraukų metu elgėsi pagarbiai.

- Mokiniai neblogai pripažįsta kitų teisę būti kitokiems, vidutiniškai nori ir moka bendrauti, bendradarbiauti ir dalyvauti bendrose veiklose. Vertintojai pastebėjo įtraukiojo ugdymo požymiai: pagarbūs mokinių tarpusavio bei mokytojo ir mokinių santykiai su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčiais mokiniais. Remiantis Gimnazijos 2024 metų veiklos planu, mokykloje vykdomos programos, tokios kaip „Antras žingsnis“, prisideda prie pagarbos ir geranoriškumo puoselėjimo, tačiau mokyklos 2023–2024 m. veiklos kokybės įsivertinimo rekomendacijos rodo, kad geranoriškas elgesys dar nėra universalus visose situacijose ir klasėse. Grupinio darbo užduotys skatina mokinių pagarbą kitų nuomonei, tačiau tai dar nėra įtvirtinta kaip nuoseklus ir natūralus kiekvieno mokinio elgesys. Mokiniai įsitraukia į bendras mokyklos veiklas, dalyvauja komandiniuose projektuose. ŠVIS duomenimis 2023–2024 m. m. 48,31 proc. mokinių dalyvavo neformaliojo vaikų švietimo veiklose, organizuojamose mokykloje ir kitų švietimo teikėjų. Nors daugelis mokinių dalyvauja projektinėje veikloje ir STEAM programose, ne visi mokiniai nuosekliai įtraukiami į bendradarbiavimą. Šis aspektas parodo, kad mokyklos aplinkoje bendradarbiavimas yra skatintinas, tačiau nėra nuosekliai įtvirtintas.

- Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus, matyti, kad pamokos aspektas „Kiekvienam sudaromos sąlygos pagal jo gebėjimus mokytis ir patirti sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje“ labai gerai ir gerai įvertintas 48,9 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 43,6 proc., prastai – 7,5 proc., vertinimo vidurkis – 2,52, moda – 3. Lyginant šio pamokos aspekto kokybę pagal mokytojų turimas kvalifikacines kategorijas, pastebėta, kad metodininkų pamokose šio aspekto vertinimo vidurkis yra aukštesnis – 2,59, lyginant su vyr. mokytojų – 2,46. Teiginys „Sudaromos sąlygos mokytis bendradarbiaujant“ vertinamas kaip turintis 2 stiprius ir 2 tobulintinus aspektus. Stebėtose pamokose stebėti epizodiniai darbo porose ar nedidelėse grupėse pavyzdžiai. 2-ose pamokose mokiniams skyrus darbą grupėse, jiems pradžioje buvo sudėtinga organizuoti darbą, kas rodo, kad mokiniai neturi įgūdžio dirbti porose ar grupėse.

	• Mokinių supratimas apie išsilavinimo ir mokymosi vertę neišskirtinis, jie neblogai moka projektuoti asmeninio gyvenimo scenarijus. Mokyklos 2023–2024 m. m. veiklos kokybės įsivertinimo duomenimis, 91 proc. mokytojų mano, kad mokiniai savarankiškai mokosi, tačiau ne visi mokiniai rodo pakankamą motyvaciją ir gebėjimus projektuoti savo ateitį. Gimnazijoje reikia daugiau dėmesio skirti ilgalaikio mokymosi ir gyvenimo planavimo įgūdžių ugdymui. Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus matyti, kad pamokos aspektas „Mokiniais rodomi įvairūs mokymosi įprasminimo būdai“ gerai įvertintas 57,1 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 35,7 proc., prastai – 7,2 proc. Vertinimo vidurkis – 2,47, moda – 3. Lyginant šio pamokos aspekto kokybę pagal mokytojų turimas kvalifikacines kategorijas, pastebėta, kad vyr. mokytojų pamokose šio aspekto vertinimo vidurkis yra 2,54, o metodininkų – 2,35. Teiginys „Moka projektuoti asmeninio gyvenimo scenarijus“ buvo pastebėtas kaip stiprus veiklos aspektas vienoje stebėtoje pamokoje. Išvada. Apibendrinus vertinimo duomenis matyti, kad mokinių gebėjimas pažinti savo gabumus ir planuoti mokymosi procesą yra patenkinamas, tačiau ne visuomet pakankamai nuoseklus. Nors mokykla skatina mokinius įsitraukti į bendradarbiavimą, išsilavinimo vertės supratimas ir ilgalaikio asmeninio gyvenimo planavimo gebėjimai dar nėra visapusiškai įtvirtinti, todėl reikėtų papildomų priemonių mokinių motyvacijai ir savarankiškumui skatinti.
1.2. Mokinio pasiekimai ir pažanga, 2 lygis	Mokinio pasiekimai ir pažanga vertinama patenkinamai, kaip neišskirtinė ir nėra sisteminga visose srityse: • Remiantis Gimnazijos 2024 metų veiklos plane pateiktais duomenimis, 2023 m. 64,9 proc. mokinių padarė asmeninę pažangą, tačiau šis rodiklis sumažėjo nuo ankstesnių metų 20,01 proc., o tai rodo, kad visuminė pažanga nėra nuosekli ir nuolatinė. Šis sumažėjimas gali būti susijęs su neseniai atnaujinta vertinimo sistema, kuri dar reikalauja optimizavimo ir mokinių kompetencijų visumos stebėjimo tobulinimo, apie tai, kad ugdymo turinio atnaujinimas (toliau – UTA) yra iššūkis mokytojams jie kalbėjo ir susitikime su vertintojais. Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus matyti, kad pamokos aspektas „Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai“ įvertintas labai gerai – 2,3 proc. Stebėtų pamokų, gerai – 16,3 proc., patenkinamai – 34,9 proc., nepatenkinamai – 18,6 proc. Vertinimo vidurkis – 1,47, moda – 2. Lyginant šio pamokos aspekto kokybę pagal mokytojų kvalifikacines kategorijas, nustatyta, kad vyr. mokytojų pamokose šio aspekto vertinimo vidurkis yra 1,23, o metodininkų – 1,82. • Gimnazijoje tolesnio ugdymosi uždavinių planavimas yra grindžiamas informacija apie mokinių kompetencijas ir dialogu su mokiniais. Rugsėjo mėn. mokiniai kelia tikslus pirmam pusmečiui. Pasibaigus pusmečiui analizuoja tikslų pasiekimą. Tada kelia tikslus antram pusmečiui, pasibaigus, analizuoja. Procesas yra sistemingas. Stebima visų mokinių individuali pažanga. Kas mėnesį mokinių pažanga aptariama klasėse, tėvams pateikiamos atspausdintos mokinio pasiekimų ataskaitos. Likus mėnesiui iki pusmečio

pabaigos vedamas signalinis pusmetis. Aptariamas klasėse, teikiama informacija tėvams, su mokiniais, kuriems signalinio pusmečio metu išeina trys ir daugiau neigiamų pažymių, dalyvaujant tėvų, globėjų atstovams, pasirašomi papildomi susitarimai.

- Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus matyti, kad pamokos aspektas „Teikiami papildomi paaiškinimai netrikdo mokinių darbo, skatina ir padeda jiems siekti pažangos“ įvertintas labai gerai – 19,0 proc. stebėtų pamokų, gerai – 47,6 proc., patenkinamai – 31,0 proc., nepatenkinamai – 2,4 proc. Vertinimo vidurkis – 2,77, moda – 3. Lyginant šio pamokos aspekto kokybę pagal pamokos paradigmą, pastebėta, kad tradicinių pamokų vertinimo vidurkis yra 2,38, bandymo dirbti šiuolaikiškai – 3,04, o šiuolaikinių – 3.

- Remiantis pokalbio su mokytojais duomenimis, Gimnazijoje organizuojami mokymai mokytojams apie pamokų planavimą pagal UTA, kas, anot mokytojų, padeda mokytojams tinkamai nustatyti mokinių galimybėms pritaikytus iššūkius, tačiau apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus matyti, kad pamokos aspektas „Sugrįžtama prie mokymosi uždavinio, aptariamas pasiektas rezultatas“ įvertintas gerai 26,5 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 44,1 proc., prastai – 23,5 proc., labai gerai – 5,9 proc. Vertinimo vidurkis – 1,70, moda – 2. Lyginant šio pamokos aspekto kokybę pagal mokytojų kvalifikacines kategorijas, nustatyta, kad vyr. mokytojų pamokose šio aspekto vertinimo vidurkis yra 1,65, o metodininkų – 1,76.

- Mokinių pasiekimai ir pastangos pripažįstami patenkinamai, tačiau nesistemiškai. Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus matyti, kad pamokos aspektas „Individualūs mokinio pasiekimai ir pastangos matomi, pripažįstami, skatinami“ labai gerai ir gerai įvertintas 51,6 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 32,3 proc., prastai – 9,7 proc. Vertinimo vidurkis – 2,12, moda – 2. Lyginant šio pamokos aspekto kokybę pagal mokytojų turimas kvalifikacines kategorijas, konstatuojama, kad aukščiausi minimo aspekto vertinimai yra vyresniojo mokytojo ir metodininko kvalifikacines kategorijas turinčių mokytojų pamokose, vertinimo vidurkis atitinkamai – 2,42 ir 2,06.

- Pagal ŠVIS duomenis 2023 m. VBE balų vidurkis – 31. 2024 m. VBE balų vidurkis – 34,68, o mokyklinio brandos egzamino – 7,06. Lyginant paskutiniųjų metų VBE rezultatus, žemiausias įvertinimo vidurkis matematikos – 13,37 ir chemijos – 19,5 balo. Geriausi rezultatai pasiekti užsienio kalbos – 59,14 ir geografijos – 52 balai.

- Pagal ŠVIS duomenis 2024 m. PUPP pažymio vidurkis 5,28 balo, 2023 m. – 4,69, 2022 m. – 4,39.

Išvada. Gimnazijoje mokinių pasiekimai ir pažanga matomi ir pripažįstami, tačiau šie procesai nėra pakankamai sistemingi ir dažnai riboja aiškių vertinimo kriterijų bei pamokos uždavinių, orientuotų į konkrečius rezultatus, trūkumas.

2.1. Orientavimasis į mokinio asmenybės tapsmą, 2 lygis	Pagalba mokiniui gimnazijoje neišskirtinė. Neblogai orientuojamasi į mokinio asmenybės tapsmą. Mokiniam sudaromos geros sąlygos pažinti savo gabumus, polinkius, įsivertinti asmeninę kompetenciją: • Iš pokalbių su mokiniais, dokumentų, mokyklos internetinio puslapio analizės nustatyta, kad Gimnazijoje vyksta karjeros planavimui skirti renginiai, kurių metu mokiniams neblogai sudaromos sąlygos susipažinti su profesijomis: kartu su karjeros specialistu mokiniai atlieka įvairius testus savęs pažinimui, vyksta ekskursijos į karjeros muges, kviečiami specialistai susipažinimui su profesijomis: įmonės „Ingtis“, policijos, kariuomenės atstovai, mokslo metų pabaigoje vyksta netradicinio ugdymo dienos, skirtos karjeros ugdymui, tačiau Gimnazijos interneto svetainėje profesiniam orientavimui neskiriamas tinkamas dėmesys – nėra informacijos apie karjeros ugdymą, kuria galėtų pasinaudoti mokiniai, sudarant sąlygas gauti informaciją apie specialybes, stojimo sąlygas, žinotų kur ir kada galima konsultuotis dėl savo ateities planavimo ir kt. • Gimnazijoje vykdomos įvairios neformaliojo švietimo veiklos sudaro tinkamas sąlygas mokinių įsitraukimui į mokyklos gyvenimą, jų asmenybių augimui. Pokalbiuose dalyvavusių mokinių ir mokytojų teigimu, mokinių polinkiai ir pomėgiai geriausiai išryškėja neformaliose veiklose. Mokiniam siūloma 18 skirtingų programų, kuriose dalyvauja apie 63,77 proc. mokinių. • Gimnazija dalyvauja projektinėse veiklose: Biržų rajono savivaldybės jaunimo ir su jaunimu dirbančių organizacijų veiklos rėmimo programos finansuojamas projektas „Auk ir tobulėk!“, projekte „Atvira erdvė idėjoms“. Ši veikla stiprina mokinių socialinę, bendrakultūrinę, komunikavimo, kūrybiškumo kompetencijas. • Atlikus vertinimo metu stebėtų pamokų analizę, nustatyta, kad pamokos aspektas „Mokiniam rodomi įvairūs mokymosi įprasminimo būdai“ vertinamas labai gerai ir gerai tik 18 proc. stebėtų pamokų, vertinimo vidurkis – 2,77, moda – 2. 43,18 proc. stebėtų pamokų vyravo tradicinės pamokos paradigma, taikomi tik tradiciniai mokymo metodai (paskaitos, darbas su vadovėliu, praktinės užduotys ir pratimai), mokiniai nėra skatinami išbandyti įvairias veiklas, tikslingai taikyti informacines technologijas, gautos žinios nėra mokomos taikyti praktiškai, nesudarytos galimybės išbandyti save įvairiose veiklose. Išvada. Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog Gimnazijos orientavimasis į mokinių asmenybės tapsmą yra vidutiniškas. Gyvenimiškų situacijų taikymas padėtų mokymo turinį priartinti prie mokinių patirties – skatintų mokinius labiau įsitraukti. Mokymosi būdų pritaikomumas pagal mokinių gebėjimus ir poreikius, bei įvairesni mokymo(si) metodai skatintų mokinių motyvaciją.
2.2. Orientavimasis į mokinių poreikius – 2 lygis.	Orientavimasis į mokinių poreikius vertinamas patenkinamai. Mokykloje nepakankamai dėmesio skiriama susitarimams dėl mokinių ugdymosi poreikių analizės. Mokytojai pripažįsta mokinių skirtybes, tačiau stebėtose pamokose į mokinių ugdymosi poreikius atsižvelgta nepakankamai: • Gimnazija nėra pasitvirtinusi gabių ir talentingų vaikų ugdymo metodinių rekomendacijų. Gabių ir talentingų mokinių ugdymas mokykloje realizuojamas ne pamokų metu, jiems sudaromos sąlygos dalyvauti olimpiadose, konkursuose, nors ugdymo plane numatyta, kad ugdymo procese nuolat stebi mokinio daromą individualią pažangą ir pasiekimus, suteikia

	savalaikę mokymosi pagalbą, kad mokinys, turintis išskirtinių gabumų, galėtų pagerinti savo mokymosi pasiekimus; • Remiantis STA mokytojų tobulintų priemonių poveikumas mokinių pasiekimams klasės lygmenyje nėra geras, nes 68,2 proc. mokytojų teigė, kad priemonės „Mokinio pažinimo duomenimis grįstas mokymo diferencijavimo / individualizavimo / suasmeninimo stiprinimas“ poveikis yra teigiamas, tačiau nedidelis arba tik keletui mokinių; 63,6 proc. mokytojų teigė, kad priemonės „Mokinių mokymosi refleksijos, įsivertinimo poveikio pasiekimams didinimas“ poveikis yra teigiamas, tačiau nedidelis arba tik keletui mokinių, o 4,5 proc. mokytojų teigė, kad poveikio išvis nepastebėta. • Gimnazijoje dirba 1 logopedas, kuris atlieka ir specialiojo pedagogo funkcijas, 1 socialinis pedagogas, kuris dirba pirmi metai ir neturi patirties bei mokinio padėjėjai, kurių pagal MPI pakanka. Tai rodo, kad mokinio pagalbos specialistų komanda silpna, todėl ne visada yra galimybė suteikti mokiniui jo poreikius atitinkančią pagalbą. Vizito metu vertintojų komanda stebėjo 47 ugdomąsias veiklas kuriose dalyvavo specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai, pagalbą jiems teikė mokinio padėjėjai. Tačiau šie mokiniai į klasės kontekstą bei veiklas ne visada įtraukiami, todėl vertintojų nuomone įtraukusis ugdymas yra tobulintina sritis (stebėta pamoka, kurioje mokinio padėjėjas per pamoką išsivedė du mokinius į atskirą patalpą, mokytoja vertintojui nepateikė įrodančių argumentų, kad mokiniai ugdytis klasėje negalėjo). Logopedo pagalba teikiama tik specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams pagal Pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas bei mokiniams turintiems kalbos sutrikimų. Vertinimo metu logopedė ir specialioji pedagogė sirgo, todėl specialistų pagalba nebuvo teikiama. • Orientavimasis į mokinių poreikius kaip stiprusis pamokos aspektas buvo išskirtas 2,12 proc., kaip išskirtinai stiprusis – 2,12 proc., tobulintinas – 33 proc. pamokų (iš jų 3 kartus kaip išskirtinai tobulintinas). Mokytojai keldami pamokos uždavinius neatliepė skirtingų mokymosi galimybių, mokiniams turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių buvo skiriamos skirtingos užduotys pradžioje pamokos, kurias jie atlikdavo su mokytojo padėjėju. • Pamokos aspekto „Mokytojai tinkamai ugdo kiekvieno gabumus, padeda silpnesniems, yra galimybės laisvai veikti kiekvienam mokiniui“ kaip stiprusis pamokos aspektas išskirtas – 36,60 proc., išskirtinai stipru – 24,39 proc., patenkinamai – 34,14 proc., prastai – 4,87 proc. veiklų, vertinimo vidurkis – 2,77. Mokytojai, turintys aukštesnę kvalifikacinę kategoriją, teikė tikslingesnę, paveikesnę dalies mokinių poreikius atliepiančią pagalbą. Išvada. Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys rodo, kad ne visada nuoseklūs susitarimai dėl pagalbos mokiniui teikimo, dėmesys mokinių skirtingiems ugdymosi poreikiams pamokose diferencijuojant, individualizuojant, suasmeniniant mokymąsi, daro tiesioginį poveikį mokinių pažangai ir pasiekimams, kurie yra patenkinami.
2.3. Mokyklos bendruomenės	Orientavimasis į mokinio poreikius vertinamas kaip patenkinamas, nes ši įstaigos pedagogų veikla nėra lanksti, reikalaujanti tobulinimo:

susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės – 2 lygis.	• Gimnazija nėra parengusi Mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo, ugdymo pritaikymo ir (ar) reikalingos švietimo pagalbos skyrimo tvarkos aprašo, kuriame būtų numatyta kaip veiksmingai padėti mokiniui mokytis, įveikiant jam identifikuotus mokymosi sunkumus, užtikrinti veiksmingą gabių mokinių ugdymą(si). Gimnazijos ugdymo plane yra skyrius, kuriame numatytas mokymosi pagalbos teikimas mokiniui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygmens patikrinimuose. Konsultacijų grafikas mokiniui, nepasiekusiam patenkinamo lygmens pasiekimų patikrinime, sudaromas atsižvelgiant į skiriamas lėšas. Mokslo metų eigoje šiems mokiniams skiriama ne mažiau 20 val. konsultacijų, kurios įforminamos direktoriaus įsakymu. Direktoriaus įsakymu taip pat įforminamos konsultacijos, kurios būtinos mokiniui likviduoti spragas, susidariusias dėl pamokų praleidimo, ugdymosi sunkumų. Visiems mokiniams yra sudarytos sąlygos gauti trumpalaikes konsultacijas. Konsultacijų laikas skelbiamas dalyko kabinetuose. Trumpalaikių konsultacijų grafikas yra suderintas su pavaduotoja ugdymui, tvirtinamas direktorės parašu. • Gimnazijoje kasmet vykdomas veiklos kokybės įsivertinimas, kurio metu išskiriamos stipriosios ir tobulintinos gimnazijos pusės, pateikiamos rekomendacijos metodinėms grupėms. Informacija skelbiama gimnazijos „Google“ diske. Tačiau, pokalbyje su mokytojais paaiškėjo, kad ne visi žino po įsivertinimo parašytas rekomendacijas. Dalis mokytojų nemato įsivertinimo naudos. STA duomenimis, 8,3 proc. apklaustų mokytojų pateikė nuomonę, kad priemonė „Mokyklos veiklos įsivertinimas ir duomenų panaudojimas“ nei padeda, nei trukdo mokytojams siekti geresnių mokinių mokymosi rezultatų, „Šiek tiek padeda“ pateikė 33,3 proc. apklaustųjų. • Atsižvelgiant į pamokų stebėjimo / vertinimo rezultatus tenka konstatuoti, kad gimnazijoje tik iš dalies laikomasi susitarimų dėl kiekvieno mokinio ugdymo(si) sėkmės. Šis teiginys grindžiamas statistinės pamokų stebėjimo duomenų analizės rezultatais, nors visi mokytojai kėlė tikslus ugdyti vienokias ar kitokias mokinių kompetencijas, daugeliu atvejų stebėtų pamokų mokymo(si) uždaviniai pamokose buvo orientuoti tik į žinias ir jų supratimą (50 proc.). • Pamokos aspekto „Teikiama pagalba mokiniams jų savęs vertinimo ir grupės darbo įsivertinimo procese“ vertinimas – 2,05, moda – 2. Šis aspektas 54,9 proc. pamokų vertintas patenkinamai, silpnai arba išvis nevyko. Tik 15,6 proc. stebėtų ugdomųjų veiklų vyko darbas grupėse bei vyravo tikslingas ir pamatuojamas atlikto darbo įsivertinimas. Daugelyje pamokų įsivertinimas nėra paveikus, trūksta susitarimų. Išvada: Apibendrinant rodiklio aprašyme pateiktus faktus daroma išvada, kad tik daliai mokinių ugdymo(si) pagalba yra iš dalies paveiki, tačiau dėl specialistų trūkumo, pagalba teikiama ne visada. Ugdymas nėra palankus mokinių kompetencijų ugdymui, asmeninės atsakomybės už mokymosi rezultatus skatinimui.
	Ugdymo(si) planavimas vertinamas patenkinamai ir įvardintas kaip rizikinga veikla.

3.1.Ugdymo(si) planavimas – 2 lygis.	Mokytojai įvardija, ko siekia ugdydami kiekvieną mokinį, tačiau nesistemiškai planuoja pamokos veiklas ir siektinus rezultatus: • Remiantis 2024 metų veiklos plane pateiktais duomenimis, švietimo lyderystės ir metodinėse dienose (pvz., „Pamokos planavimas pagal UTA. Sėkmės kriterijai pamokoje“) 90 proc. mokytojų patobulino savo dalykines kompetencijas, o pamokų kokybės efektyvinimo siekiama orientuojantis į pagrindinius ugdymo pasiekimų lygmenis. Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus matyti, kad pamokos aspektas „Mokiniai apibendrina išmoktą medžiagą ir mokymosi rezultatus, nusimato veiklos siekius, gaires“ įvertintas gerai 11,6 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 46,5 proc., labai gerai – 2,3 proc., nepatenkinamai – 27,9 proc. Vertinimo vidurkis – 1,65, moda – 2. Lyginant šio pamokos aspekto kokybę pagal mokytojų kvalifikacines kategorijas, nustatyta, kad vyr. mokytojų ir metodininkų pamokose šio aspekto vertinimo vidurkis yra vienodas – 2,33. • Remiantis stebėtų pamokų kortelėse pateiktais duomenimis, mokytojai organizuoja pamokas, siekdami integruoti kompetencijų ugdymo ir asmenybės formavimo tikslus (dažniausiai tobulinamos kompetencijos – pažinimo ir komunikavimo), tačiau trūksta nuoseklumo. Pokalbyje su mokytojais paaiškėjo, kad mokykla neturi aktyvaus metinio ugdymo prioriteto, o planavimas yra kiekvieno mokytojo individualus reikalas. • Gimnazijoje neblogai atsižvelgiama į mokinių asmeninę, socialinę ir kultūrinę patirtį, jų gyvenimo ir mokyklos veiklos kontekstą. Remiantis pokalbio su mokiniais duomenimis, mokiniams sudaromos sąlygos dalyvauti kultūros pasų ir kituose edukaciniuose renginiuose, kurie ugdo jų kultūrinę kompetenciją, tačiau 2023–2024 metų mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo duomenimis, tik 2,79 balo (iš 5) mokiniai įvertino savo gebėjimą susieti asmeninę patirtį su mokomąja medžiaga. • Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus matyti, kad pamokos aspektas „Keliant ugdymo tikslus, atsižvelgiama į mokinių patirtį, mokyklos veiklos kontekstą“ labai gerai ir gerai įvertintas 45,2 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 32,3 proc., prastai – 8,1 proc. Vertinimo vidurkis – 2,30, moda – 2. Lyginant šio pamokos aspekto kokybę pagal mokytojų turimas kvalifikacines kategorijas, konstatuojama, kad vyr. mokytojo kvalifikaciją turinčių mokytojų pamokose šio aspekto vertinimo vidurkis siekia 2,27, o metodininko kvalifikaciją turinčių mokytojų – 2,35. • Mokytojų kaip savo srities profesionalų darbas vertinamas, kaip neišskirtinis. Remiantis 2024 m. veiklos plane pateiktais duomenimis, mokykloje vykdomos įvairios kvalifikacijos tobulinimo programos, tokios kaip „Pilietinės lyderystės ugdymas“, kurioje dalyvavo 90 proc. mokytojų, tačiau mokinių įsitraukimas į pamokas rodo poreikį toliau gerinti mokymo poveikumą. Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus matyti, kad stebėtose pamokose pusėje pamokų buvo bandoma dirbti šiuolaikiškai (50 proc.). Tradicinės pamokos sudaro 43,18 proc., o šiuolaikinės pamokos – 6,82 proc.

	• Remiantis pokalbiais su mokytojais ir administracija, mokytojai ir mokyklos administracija nuolat stebi, vertina ir planuoja ugdymo proceso kokybę. Administracija vykdo veiklos įsivertinimo ir ugdymo proceso stebėsenos programas, tačiau stebėtose pamokose pamokos aspektas „Sugrįžtama prie mokymosi uždavinio, aptariamas pasiektas rezultatas“ vertintojų vertintas tik 1,70 vidurkiu, o tai rodo, kad refleksija ir rezultatų aptarimas nėra pakankamai efektyvus. Išvada. Mokytojų pastangos planuoti ugdymo procesą ir skatinti mokinių dalyvavimą pamokose vertinamos patenkinamai, tačiau dažnai trūksta nuoseklumo. Nors dauguma mokytojų dalyvauja kvalifikacijos tobulinimo programose ir siekia šiuolaikiškai organizuoti pamokas, veiklos įsivertinimo ir refleksijos praktikos išlieka nepakankamai efektyvios.
3.2. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas – 2 lygis.	Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas vertinami patenkinamai. Gimnazijoje mokytojai stengiasi palaikyti mokinius, skatindami juos siekti aukštesnių rezultatų ir ugdydami jų savigarbą: • Remiantis 2024 metų veiklos plane pateiktais duomenimis, per 2023 metus pasibaigus I pusmečiui „Padėkų pertraukos“ metu už puikų, labai gerą ir gerą mokymąsi apdovanoti 82 gimnazijos ir 5 KDC mokiniai. Pokalbio su mokytojais metu, informacinių technologijų mokytoja sakė, kad gerai besimokantiems mokiniams už aukštus pasiekimus gimnazija dovanoja edukacinę kelionę į kitą Lietuvos ar užsienio miestą. Remiantis gimnazijos elektroninės svetainės duomenimis, 2024 metų birželį gerai ir labai gerai besimokantys mokiniai vyko į Jelgavą, Ventspilį ir „Kemerį“ parką. Vertinimo metu, vertintojai fiksavo padėkos raštus ant vieno iš stendų. Gimnazija džiaugiasi savo mokinių pasiekimas gimnazijos elektroninėje svetainėje, pvz., 2024 m. birželio 8 d. pasidžiaugta gimnazijos sportininkais, kurie užėmė III vietą Lietuvos mokyklų žaidynių gimnazijų, vidurinių mokyklų trečioje grupėje; 2024 m. gegužės 4 d. pasidžiaugta šešiais 4-6 klasių mokiniais, kurie dalyvavo respublikinėse moksleivių folklorinių šokių varžytuvėse „Patrepsynė 2024“ ir gavo padėkos raštus. • Mokytojai parenka ugdymo(si) metodus, formas ir užduotis taip, kad mokymasis jiems padėtų įgyti įvairios prasmingos patirties. Remiantis 2023–2014 metų veiklos įsivertinimo duomenimis, 87 proc. mokytojų suteikia mokiniams galimybę savarankiškai pasirinkti užduočių atlikimo būdus. 82 proc. mokytojų teigia, kad pamokose stebi mokinių asmeninę pažangą, tačiau su tuo sutinka tik 30 proc. mokinių. Be to, remiantis strateginiame plane pateikta medžiaga, gimnazijoje gabiems mokiniams skiriamos sudėtingesnės užduotys, bet pastebima, kad reikia tobulinti šias užduotis, kad jos būtų labiau orientuotos į pasiruošimą olimpiadoms ir konkursams. Pokalbyje su mokiniais paaiškėjo, kad geriau besimokantiems mokiniams skiriamos papildomos užduotys arba šie mokiniai prašomi padėti kitiems mokiniams, pvz., rusų kalbos pamokose. • Mokytojai planuoja ir parenka prasmingas ugdymo(si) veiklas, kurios skatina smalsumą ir entuziazmą. Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus matyti, kad pamokos aspektas „Naudojamos užduotys ir medžiaga

	skatina mokinių smalsumą ir dėmesį“ labai gerai ir gerai įvertintas 72,2 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 22,2 proc., prastai – 5,6 proc. Vertinimo vidurkis – 2,86, moda – 3. Lyginant šio pamokos aspekto kokybę pagal mokytojų turimas kvalifikacines kategorijas, konstatuojama, kad aukščiausi minimo aspekto vertinimai yra metodininko kvalifikacinę kategoriją turinčių mokytojų pamokose, vertinimo vidurkis – 2,88, o vyresniojo mokytojo kategoriją turinčių mokytojų – 2,85. • Mokiniam leidžiama bandyti ir klysti, rasti ir taisyti savo klaidas, iš jų mokytis. Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus matyti, kad pamokos aspektas „Mokytojas supratingai reaguoja į mokinių klaidas, vyrauja pozityvi nuostata vertinant pasiekimus ir pažangą“ labai gerai ir gerai įvertintas 72,2 proc. stebėtų pamokų, patenkinamai – 22,2 proc., prastai – 2,8 proc., o vertinimo vidurkis – 2,81, moda – 3. Lyginant šio pamokos aspekto kokybę pagal mokytojų turimas kvalifikacines kategorijas, pastebėta, kad vyr. mokytojų pamokose šio aspekto vertinimo vidurkis yra 3,00, o metodininkų – 2,54. Teiginys „Leidžiama klysti, taisyti klaidas, iš jų mokytis“ identifikuotas kaip stiprus aspektas ir stebėtas 4 kartus. Išvada. Apibendrinant galima teigti, kad mokytojų pastangos skatinti mokinių aukštesnius siekius, savigarbą ir asmenybės augimą yra vertinamos kaip vidutinės. Daugumoje pamokų siekiama skatinti mokinių smalsumą ir džiaugsmą mokymuisi, tačiau trūksta nuoseklumo. Mokytojams rekomenduojama toliau stiprinti mokymosi metodikas, didinant dėmesį mokinių saviraiškai ir įsitraukimui, taip pat užtikrinti, kad visose pamokose būtų skatinama kritiškai ir pozityviai vertinti tiek mokymosi klaidas, tiek pasiekimus.
3.3. Ugdymo(si) organizavimas – 2 lygis.	Ugdymo(si) organizavimas neišskirtinis. Gimnazijoje sudarytos sąlygos ugdytis ne tik klasėje, bet ir kitose įvairiose veiklose: • Siekiant optimizuoti ugdymąsi mažinant mokiniams krūvį Gimnazijoje vykdomi projektai, tokie kaip: 1-2 klasių informacinių technologijų, dailės ir muzikos „Švenčiu Lietuvą“; dailės ir muzikos „Žiemos pasaka“; 1-4 klasių muzikos, šokio, anglų kalbos ir lietuvių kalbos „Šeimos diena“; chemijos, biologijos, dailės ir technologijų „Šerkšno interpretavimas kuriant popieriaus skulptūrą“. Taip pat vyksta tarpdalykiniai projektai: „Vabalninko miesto šventė“, „Žibintų šviesa pasklis...“, „Kalėdinio žibinto šviesa“, „Kai prabyla akmuo...“, „Skrydis per Atlantą“. Vestos integruotos pamokos: lietuvių kalbos ir literatūros, ir matematikos; informacinių technologijų, geografijos ir fizinio ugdymo; dorinio ugdymo - tikybos ir etikos; pasaulio pažinimo, matematikos ir karjeros ugdymo; užsienio kalbos (anglų k.) ir matematikos. Apibendrinus vertintojų stebėtų pamokų protokolus, daromos išvados, kad: • mokymasis vadovaujant mokytojui derinamas su savivaldžiu mokymusi tik dalyje pamokų. Sudaryta vidutiniška galimybė mokytis pagal gebėjimus ir patirti sėkmę bendradarbiaujant tarpusavyje: 53,2 proc. pamokų ugdomojoje veikloje, 40,4 proc. pamokų mokymasis vyko vadovaujant mokytojui, 53,2 proc. pamokose mokytojo vadovavimas derinamas su savivaldžiu mokymusi.

	• Pamokos aspekto „Kiekvienam sudaromos sąlygos pagal jo gebėjimus mokytis ir patirti sėkmę, bendradarbiauti tarpusavyje“ apibendrintas vertinimas: labai gerai įvertinta 6,98 proc., gerai – 41,86 proc., patenkinamai – 44,19 proc., prastai – 6,98 proc., pamokų, vertinimo vidurkis – 2,51; moda – 3. Kaip išskirtinai stiprųjį pamokos aspektą išskyrė 14,9 proc., stiprųjį – 18,5 proc., tobulintą – 4,3 proc., išskirtinai tobulintą – 4,3 proc. pamokose. • Pamokos aspekto „Mokomoji medžiaga siejama su kitais mokomaisiais dalykais, gyvenimo patirtimi“ apibendrintas vertinimas: labai gerai įvertinta 4,65 proc., gerai – 55,81 proc., patenkinamai – 32,65 proc., prastai – 4,65 proc. ir labai prastai 2,32 proc. pamokų, vertinimo vidurkis – 2,56; moda – 3. • Pamokos aspekto „Mokymasis vadovaujant mokytojui derinimas su savivaldžiu mokymusi“ vertinimo vidurkis – 2,56, moda – 3. Tradicinėse (mokymo paradigmos) pamokose vertinimo vidurkis – 1,93, šiuolaikiškose (mokymosi paradigmos) pamokose – 2,8. • Pokalbių su gimnazijos administracija, mokytojais ir mokiniais metu nustatyta, kad iš anksto nėra planuojamos integruotos pamokos, minimalus integruotų pamokų skaičius per metus numatytas ugdymo plane, jos vedamos mokytojams susitarus ir daugiausiai integruojamos su informatika bei anglų k. Nėra duomenų, kad atliekama integruotų pamokų detalesnė analizė. Vertinimo metu stebėta viena integruota matematikos su muzika pamoka. Išvada. Apibendrinant išorinio vertinimo metu stebėtų pamokų protokoluose fiksuotą informaciją galima teigti, jog daugelis mokymosi veiklų šioje gimnazijoje vyksta mokytojui vadovaujant (dominuojant) ir tik dalis – mokytojo vadovavimą mokymuisi derinant su mokinių savivaldžiu ugdymu. Pabrėžtina, kad sudarant palankias sąlygas mokytis bendradarbiaujant, ugdomi mokinio asmeniniai gebėjimai, jis geriau atsiskleidžia. O planuojant integruotas tarpdalykines pamokas, atsirastų galimybė sumažinti mokiniams mokymosi krūvį, bei suteiktų pamokoms patrauklumo.
3.4. Mokymasis – 2 lygis.	Mokinių mokymasis gimnazijoje vertinamas patenkinamai. Iš dokumentų analizės aišku, kad nuolat atliekamas mokinių pažangos stebėjimas (medžiaga talpinama Google diske) bei analizavimas. Gimnazijos mokytojai vykdydami vidaus įsivertinimą, išsiaiškino, kad žemiausias mokytojų vertinamas aspektas „Mokiniai moka planuoti savo mokymosi laiką ir paskirstyti laiką namų darbams“ – vertė 2,26, o mokinių žemiausiai vertinamas – „Pamokose stebime ir analizuojame asmeninę pažangą“ – 2,6. Tai patvirtina ir STA analizė – Gimnazijos mokytojų tikėjimas, jog jų tobulintos įvairios su mokymu susijusios priemonės, gana nedidelis: iš 16 mokytojų tobulintų priemonių tikėjimas, kad poveikis mokinių mokymuisi yra gana didelis dažnu atveju neviršiją 50 proc. visų mokytojų ir dažnu atveju yra mokytojų, manančių, kad poveikis nepastebėtas (1-20 proc.). Stebėtose pamokose mokymuisi vadovavo mokytojai, todėl mokiniai nedažnai mokėsi savivaldžiai: • Fiksuodami mokinių mokymąsi, vertintojai 2 kartus išskyrė jį kaip stiprųjį aspektą (4,65 proc.) ir 1 kartą (2,32 proc.) kaip tobulintą. • 3 (6,4 proc.) gimnazijoje stebėtų pamokų labai gerai parinko užduotis, skatinančias tiriamąjį, patirtinį, į problemos sprendimą orientuotą mokymąsi

	(vertinimo vidurkis – 2,7). 19 (44,18 proc.) tradicinių pamokų šis vertinimo vidurkis gerokai mažesnis – 2,3. • Pamokos aspekto „Mokiniai skatinami reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokytiis suvokti, kas jam padeda ar trukdo siekti pažangos“ vertinimo vidurkis 2,12 (moda 2,0). • Mokytojai leido mokiniams pasirinkti mokymosi formą ar atlikti skirtingą užduočių kiekį tik 3 pamokose (6,97 proc.). Iš pokalbių su mokiniais aišku, kad mokymasis taptų įdomesnis, jei ne tik lietuvių kalbos ir literatūros, istorijos ar ekonomikos pamokose mokiniai būtų skirstomi į grupes ar komandas. Išvada. Vertintojų stebėtų pamokų analizė leidžia teigti, jog Gimnazijos mokiniams reikia sudaryti sąlygas pamokose būti atsakingiems už savo mokymąsi: išsikelti tikslus, pasirinkti užduoties atlikimo būdus, įsivertinti, analizuoti savo veiklą, pasiektą rezultatą. Dalyje pamokų, kurios buvo organizuotos vadovaujantis mokymosi paradigma, mokiniai buvo mokyti reflektuoti, apibendrinti pamokos medžiagą ir individualią veiklą.
3.5. (Iš)vertinimas ugdymui – 2 lygis.	(Iš)vertinimas ugdymui Gimnazijoje yra patenkinamas ir įvardintas kaip rizikinga veikla. Vertinant gimnazijos pateiktus dokumentus, bei iš pokalbių su mokytojais aišku, jog gimnazijoje yra priimta mokinių vertinimo tvarka, kuria vadovaudamiesi mokytojai vertina. Vertinimo tvarką mokytojai yra prisitaikę savo dalykui (klasei) bei išspausdintą pakabinę klasėje. Tačiau mokytojai negalėjo patvirtinti, kad prasidėjus pamokai, primena ją mokiniams bei aptaria vertinimo kriterijus. Iš stebėtų pamokų analizės aišku, kad: • Mokytojai teikia pagalbą mokiniams jų savęs vertinimo ir grupės darbo įsivertinimo procese – vertinimo vidurkis 2,05 (moda 2). Tarp stipriųjų pamokos aspektų paminėta 2 kartus (4,65 proc.), tarp tobulintinų – 1 (2,32 proc.). • Aspekto „Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai“ vertinimas žemiausias tarp visų pamokos aspektų ir tesiekia 1,47 (moda 2). Tarp stipriųjų pamokos aspektų nepaminieta nė karto, tarp tobulintinų – 22 pamokose (51,16 proc.). Šiuo atveju dažniausiai vertintojų pastebėtos problemos: „Neaptarti vertinimo kriterijai“ ir „Vertinimo kriterijai neaiškūs“. • Abipusis grįžtamasis ryšys padeda mokytojams pasirinkti tinkamesnes mokymo strategijas, o mokiniams – optimaliai siekti pažangos: vertinimas 2,37 (moda 2), kaip stiprusis pamokos aspektas minėtas 9 pamokose (20,93 proc.). • Pamokos aspekto „Mokiniai skatinami reflektuoti, analizuoti vertinimo informaciją, mokytiis suvokti, kas jam padeda ar trukdo siekti pažangos“ vertinimas 2,12 (moda 2), kaip stiprusis pamokos aspektas minėtas 4,65 pamokose. Vertintojai nestebėjo vertinimo būdų įvairovės (vyravo formuojamasis vertinimas, įsivertinimas ir kartais kaupiamasis vertinimas). Daugiausiai stebėta pamokų kuriose mokiniai įsivertino – 51,16 proc., tačiau

	18,6 proc. pamokų įsivertinimas buvo skubotas, nepakankamas, nekonstruktyvus ar netinkamas. • Pamokos aspektų koreliacinių ryšių analizė atskleidžia, kad aspektas „Mokiniai informuojami, su jais aptariama, kokie numatomi vertinimo kriterijai“, daro didelę įtaką (koreliacijos koeficientas yra 0,66) savivaldžiam mokymuisi, bei pozityviai mokytojo nuostatai vertinant pasiekimus ir pažangą, todėl turėtų būti stiprinamas ir plėtojamas. Išvada. Mokinių (įsi)vertinimas Gimnazijoje yra vidutiniškas ir yra rizikinga veikla. Gimnazijos bendruomenės pasirengimas (įsi)vertinimui nepakankamas ir kol kas tik patenkinamai leidžia naudotis visomis (įsi)vertinimo teikiamomis galimybėmis, kurios leidžia atskleisti visapusiškus mokinių gebėjimus, sudaryti galimybes juos plėtoti.

III. REKOMENDACIJOS DĖL MOKYKLOS VEIKLOS KRYPTINGUMO, VEIKSMINGUMO IR VEIKLOS TVARUMO UŽTIKRINIMO

Rodiklis, vertinimo lygis	Rekomendacijos
2.3. Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmės – 2 lygis.	Rekomenduojame bendruomenei stiprinti susitarimų laikymąsi bei modernizuoti ugdymo metodus, kad kiekvieno mokinio ugdymosi sėkmė būtų užtikrinta nuosekliai ir efektyviai: Mokytojams rekomenduojama skatinti inovatyvesnių ugdymo metodų diegimą bei patirtinio mokymosi elementus į kasdienes pamokas. Mokytojams būtų naudinga dalyvauti mokymuose, kuriuose pristatomi įvairūs mokymosi metodai, pvz., projektinis, tyrimais pagrįstas ar integruotas mokymasis, kad ugdymo procesas labiau atitiktų šiuolaikinio mokymosi poreikius ir mokinių asmeninius lūkesčius. Direktorei: • siekiant užtikrinti susitarimų laikymąsi, reguliariai stebėti pamokas, orientuotis į ugdymo metodų pritaikymą pagal bendruomenės susitarimus. Po stebėjimų organizuoti aptarimus ir grįžtamą ryšį: • Gimnazijoje skatinti mokytojų bendradarbiavimą, organizuojant dalijimąsi gerąja patirtimi bei metodines dienas. Tai galėtų padėti mokytojams lengviau taikyti naujoves, išvengti grįžimo prie klasikinės ugdymo paradigmos ir labiau laikytis susitarimų; • peržiūrėti ir, jei reikia, tiksliau apibrėžti esamus bendruomenės susitarimus dėl ugdymosi sėkmės užtikrinimo. Susitarimus būtų naudinga įrašyti Gimnazijos dokumentuose, akcentuojant konkrečius veiksmus, metodus ir tikslus, kurių privalo laikytis visi bendruomenės nariai. Tai užtikrintų, kad susitarimai nebūtų tik teoriniai, bet praktiškai pritaikomi kasdienėje veikloje.
3.1. Ugdymo(si) planavimas – 2 lygis	Siekiant Gimnazijai užtikrinti pamokos planavimą ir organizavimą rekomenduojame: Mokytojams: • prieš kiekvieną pamoką aiškiai suformuluoti pamokos uždavinį, atsižvelgiant į skirtingus mokinių gebėjimus ir poreikius. Pamokos uždavinys

	turėtų būti pateikiamas įvairių mokymosi lygių mokiniams ir suprantamas visiems; • svarbu, kad pamokos metu būtų nuolat grįžtama prie pamokos uždavinio. Mokytojai galėtų kelti klausimus, kurie leistų mokiniams reflektuoti, kaip jie suvokia savo pažangą. Tai paskatins mokinius geriau įsisąmoninti, kaip konkrečios veiklos prisideda prie bendro pamokos uždavinio; • pamokos pabaigoje rekomenduojama aptarti su mokiniais, kaip jiems sekėsi pasiekti užsibrėžtą uždavinį. Diskusijoje galėtų būti nagrinėjama, kokios veiklos buvo naudingos, kokias kliūtis mokiniai patyrė, kaip jie jas įveikė. Refleksija padėtų mokiniams geriau suvokti savo mokymosi procesą ir mokytojui – įvertinti pamokos efektyvumą; • skirtingiems mokinių gebėjimams atliepti rekomenduojama individualizuoti arba diferencijuoti užduotis pagal mokinių poreikius. Siekiant efektyvumo, būtų naudinga pasitelkti pagalbinis išteklius, pavyzdžiui, vizualines priemones, struktūruotas užduotis arba refleksijos klausimynus. Mokyklos direktorei ir Metodinei tarybai būtų naudinga organizuoti kvalifikacijos kėlimo ar dalijimosi gerąja patirtimi renginius, kuriuose mokytojai galėtų aptarti veiksmingus pamokų planavimo, diferencijavimo ir refleksijos metodus. Taip pat organizuoti pamokų stebėjimą, kurio metu mokytojai galėtų stebėti, kaip jų kolegos įgyvendina pamokos uždavinius ir reflektuoja su mokiniais apie jų pasiekimus bei patirtas kliūtis.
3.5. (Iš)vertinimas ugdymui – 2 lygis.	Rekomenduojame mokytojams tiksliau planuoti pamokas, geriau organizuoti vertinimo procesą ir užtikrinti, kad mokiniai turėtų galimybę veiksmingai įsivertinti ir reflektuoti savo mokymosi pasiekimus bei poreikius: • kiekvienos pamokos planavime aiškiai numatyti vertinimo kriterijus, kurie būtų iš anksto pateikiami ir aptariami su mokiniais. Tai leistų mokiniams geriau suvokti, ko iš jų tikimasi, ir aktyviau dalyvauti mokymo(si) procese; • skatinti mokinius naudoti vertinimo kriterijus įsivertinimui ir savirefleksijai pamokos pabaigoje; • rekomenduojama kiekvienos pamokos pabaigoje skirti laiko apibendrinimui, peržiūrint ir įvertinant, kaip sekėsi pasiekti pamokos uždavinius. Naudinga būtų grįžti prie vertinimo kriterijų ir aptarti, kaip jie buvo įgyvendinti; • kiekvienam mokiniui suteikti individualų, konstruktyvų ir pagal vertinimo kriterijus pagrįstą grįžtamąjį ryšį. Grįžtamasis ryšys turėtų apimti ne tik mokinio stipriąsias sritis, bet ir nurodyti tobulintinas sritis bei pasiūlyti tolesnius mokymosi žingsnius. Tai padėtų mokiniams geriau suprasti savo mokymosi eigą ir veiksmingai siekti pažangos. Direktorei: • sukurti ir bendruomenėje aptarti bendrus vertinimo kriterijus, kurie būtų taikomi skirtingose pamokose pagal dalykus;

	• susitarti ir stebėti vertinimo (įsivertinimo) procesą, atlikti jo kiekybinių bei kokybinių duomenų analizę, kuria remiantis priimti sprendimus dėl mokinių pasiekimų gerinimo, kad kiekvienas mokinys gebėtų bei norėtų stebėti asmeninę pažangą. Siekti, kad pamokoje būtų naudojami įvairesni vertinimo metodai.

Vadovaujančioji vertintoja

Daiva Vilke

Vertinimo organizavimo skyriaus vedėja

Kristina Cibulskytė